

Handläggare
Carina Fromm
Telefon: 0850805178

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2020-05-28

Revisionens årsrapport 2019 för Hässelby Vällingby stadsdelsnämnd

Svar på revisionens årsrapport 2019

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på stadsrevisionens årsrapport för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.

Sammanfattning

Revisionskontoret bedömer att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd ur ekonomisk synvinkel har bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt. Det verksamhetsmässiga resultatet bedöms av revisionen inte vara helt förenligt med kommunfullmäktiges mål då endast sju av tolv verksamhetsmål uppnås helt.

Utifrån de granskningar som har genomförts finns bland annat utvecklingsområden av anhörigstödet inom uppföljning och tydliggörande av informationskanaler. Stadsrevisionen rekommenderar att förvaltningens ledningssystem bör revideras och omfatta samtliga delar som ska ingå enligt socialstyrelsen föreskrifter.

Revisionen har identifierat utvecklingsområden inom styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen samt anmälan och systematisk uppföljning av delegationsbeslut. Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten bedöms i huvudsak varit tillräcklig.

Förvaltningens kommentarer redovisas under rubriken Ärendet i samband med respektive rekommendation.

Bakgrund

Den kommunala revisionen är fullmäktiges instrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och i bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar om nämndens verksamhet bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för

verksamheten. Stadsrevisionen omfattar såväl de förtroendevalda revisorerna som revisionskontoret.

I årsrapporten sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

I årsrapporten redovisas dessutom resultatet av revisionsårets fördjupade granskningar samt uppföljning av i vad mån nämnden beaktat rekommendationer från tidigare års granskningar.

Under rubriken Ärendet redovisas stadsrevisionens rekommendationer och förvaltningens svar gällande 2019 års verksamhet samt tidigare års verksamhet i de fall stadsrevisionen bedömt att tidigare svar inte varit tillräckliga.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen i samarbete med berörda avdelningar.

Ärendet

Sammantaget bedömer revisionskontoret att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd från ekonomisk synpunkt har bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att fullmäktiges mål om budgetföljsamhet uppnåtts. Nämnden bedöms däremot inte ha bedrivit verksamheten på ett helt ändamålsenligt sätt, då det verksamhetsmässiga resultatet inte är helt förenligt med kommunfullmäktiges mål. Nämnden redovisar att sju av tolv verksamhetsmål uppnåtts.

Revisionen bedömer att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak har varit tillräcklig trots vissa identifierade utvecklingsområden.

I detta tjänsteutlåtande redovisas och kommenteras de rekommendationer som lämnats till nämnden.

Stadsrevisionens rekommendationer efter gjorda granskningar av stadsdelsnämndens verksamhet under 2019

Verksamhetsmässigt resultat

Revisionskontoret konstaterar att nämndens verksamhetsmässiga resultat för 2019 inte är helt förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Nämnden bedöms inte ha bedrivit verksamheten på ett helt ändamålsenligt sätt. Nämndens verksamhetsberättelse bedöms i huvudsak ge en rättvisande bild av det verksamhetsmässiga resultatet. Nämnden bedömer att sju av kommunfullmäktiges tolv mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Fem av verksamhetsmålen redovisas som delvis uppfyllda.

Revisorerna nämner specifikt verksamhetsmålen I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort, I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande, Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet, Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring samt Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen strävar efter att göra realistiska och relevanta målbedömningar utifrån förväntade resultat och beskrivningar i nämndens verksamhetsplan 2019. Förvaltningen har även i sin verksamhetsberättelse strävat efter att tydliggöra vilka faktorer som påverkat måluppfyllelsen där den inte bedöms som hel. Förvaltningen menar att målbedömningarna främst återspeglar högt ställda ambitionsnivåer i nämndens verksamhetsplan 2019 och menar att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Förvaltningen ser att revisionens bedömning utifrån det verksamhetsmässiga resultatet bör beaktas i kommande verksamhetsplanering.

Granskningar genomförda under perioden april 2019 – mars 2020

Kvalitetsledningssystem inom äldreomsorgen - uppföljning

Revisionskontoret granskade 2017 nämndens kvalitetsledningssystem inom äldreomsorgen och har i årsrapport 2019 gjort en uppföljning. Revisionskontorets sammantagna bedömning är att nämnden inte har vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer i 2017 års granskning.

Granskningen visar att nämnden inte har reviderat det förvaltningsövergripande ledningssystemet för systematiskt

kvalitetsarbete, nämnden saknar uppdaterad och dokumenterad väsentlighets- och riskanalys samt att nämnden inte har fastställt vad enheternas egenkontroll ska omfatta.

Granskad enhet, Vällingby hemtjänst, har utarbetat en uppdaterad och dokumenterad väsentlighets- och riskanalys. Granskningen visar dock att enheten saknar en dokumenterad plan för egenkontroll. Enhetens dokumentation av egenkontroll har utvecklats, så att det framgår vad som kontrollerats och vilka resultat som framkommit.

Nämnden rekommenderas att:

- nämnden bör se till att ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete är aktuellt och omfattar samtliga delar som ska ingå enligt Socialstyrelsens föreskrift
- nämnden bör se till att väsentlighets- och riskanalys utarbetas och dokumenteras på avdelningsnivå, i enlighet med nämndens system för intern kontroll
- nämnden bör se till att plan för egenkontroll utarbetas på enhetsnivå

Förvaltningens kommentar

Förvaltningens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete ska revideras och uppdateras under 2020 så att det är aktuellt och omfattar samtliga delar som ska ingå enligt Socialstyrelsens föreskrift. Väsentlighets- och riskanalys finns på nämndnivå och har utarbetats på avdelningsnivå. Förvaltningen har i sin verksamhetsplan 2020 angivit att ett utvecklingsarbete och en kompetenshöjning ska göras avseende väsentlighets- och riskanalyser, inklusive egenkontroller. Detta innefattar även egenkontroller på enhetsnivå. Arbetet har inte kunnat prioriteras under våren på grund av den pågående pandemin, om läget stabiliseras bedömer förvaltningen att det kan påbörjas under hösten 2020.

Inför 2020 lades en planering för att uppdatera avdelningens för äldreomsorg och dess tillhörande enheters ledningssystem samt riskanalys och egenkontroll. En särskild resurs avsattes för att genomföra arbetet med ledningssystemet, avdelningens riskanalys och att utveckla dokumentationen av enhetens egenkontroll. På grund av pandemin har arbetet inte kunnat genomföras och slutföras som planerats. Ny rekrytering av resurs pågår.

**Stöd till anhöriga till personer med missbruks-
/beroendeproblematik**

Revisionskontoret sammantagna bedömning är att nämnden erbjuder stöd för att underlätta för anhöriga till personer med missbruks-/beroendeproblematik och att i huvudsak har nämnden rutiner för att fånga upp anhörigas behov av stöd. Revisionskontoret anser dock att, utifrån stadens program för stöd till anhöriga, behöver vissa delar utvecklas. Det gäller information, samverkan och uppföljning.

Nämnden rekommenderas att:

- tydliggöra i ordinarie informationskanaler till vem eller vart anhöriga till närstående med missbruk/beroende kan vända sig vid behov av stöd,
- genomföra årlig uppföljning av anhörigstödet och säkerställa att uppföljningen omfattar samtliga målgrupper.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har en rutin för stöd till anhöriga (bilaga 2) som föreskriver att anhöriga som ringer in orosanmälningar med mera alltid får ett erbjudande om stödsamtal för egen del. Förvaltningens behandlare är utbildade och tränade i Community Reinforcement Approach Family Treatment (CRAFT), som socialstyrelsen rekommenderar som forskningsbaserad metod för stöd till missbrukande anhöriga. Anhörigstödet löper som en röd tråd även i den stadsdelsövergripande samverkan Öppenvård Västerort, där missbruksenheter inom fyrlingen samverkar kring gruppbehandlingar. Bland annat samverkar förvaltningen kring en gemensam gruppbehandling i CRAFT.

Verksamheten använder begreppet ”närståendemedverkan” för att därigenom säkerställa att även andra än biologiska eller ingifta anhöriga ska beredas frivilligt stöd vid behov och samtycke. Detta innebär att alla målgrupper som behöver och önskar stöd omfattas. Rutinen ses över årligen och revideras vid behov. Implementeringen av rutinen följs upp två gånger om året i kollegiegranskningar.

Rekommendationer som åtgärdats delvis eller inte alls efter Stadsrevisionens granskningar av stadsdelsnämndens verksamhet tidigare år.

Hemlöshet inom prioriterade grupper

Nämnden rekommenderas att säkerställa att intentionen i stadens program mot hemlöshet efterlevs.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen arbetar fokuserat för att minska hemlösheten bland missbrukare. Bland annat görs en utvidgad boendeutredning vid boendeinsatser, där den enskilde får stöd att kartlägga sitt nätverk och undersöka om boende kan ordnas på egen hand. Verksamheten prioriterar arbetet med att hitta boende för enskilda som bostad på härbärgen under längre tid. Två dagverksamheter drivs med direkt eller indirekt inriktning mot hemlösa missbrukare: Vistet i Hässelby gård samt Café i gemenskap i Vällingby. Förvaltningen driver Café i gemenskap i Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) med frivilligföreningen Ny gemenskap.

Tillgänglighet i offentlig miljö och till stadens service

Nämnden rekommenderas att utveckla processer när det gäller att utreda, kartlägga och ta fram åtgärder avseende tillgänglig samhällsinformation. Detta för att säkerställa att samhällsinformationen blir tillgänglig oavsett funktionsförmåga.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen följer, och anpassar vid behov, stadens riktlinjer och guider för bemötande och tillgänglighet. Förvaltningen tar hänsyn till tillgänglighet i all produktion av kommunikationsmaterial såväl digitalt som analogt när det gäller exempelvis val av kanal, format och utformning samt språk.

Delegationsordning (uppföljning)

Nämnden rekommenderas säkerställa att delegationsbeslut anmäls i enlighet med kommunallagens bestämmelser. Vidare utveckla den interna kontrollen avseende delegation.

Förvaltningens kommentar

En rutin för anmälan av delegationsärenden är införd och anmälda ärenden tas upp vid varje nämndsammanträde. Förvaltningen ämnar följa upp efterlevnaden av rutinen med hjälp av stickprovskontroller. Kunskapshöjande insatser avseende delegationsordning och anmälan i enlighet med kommunallagens bestämmelser planeras att genomföras under 2020.

Delegationsordningen har under våren 2020 arbetats om med ny struktur samt revideringar och kompletteringar. Beslut om den omarbetade och reviderade delegationsordningen fattas på stadsdelsnämndens sammanträde i augusti.

Intern kontroll

Nämnden bör säkerställa att samtliga beslutade kontroller i internkontrollplanen genomförs.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen arbetar systematiskt med uppföljning av nämndens internkontrollplan för att säkerställa att beslutade kontroller genomförs.

Förvaltningen har enligt sin verksamhetsplan 2020 för avsikt att genomföra ett utvecklingsarbete avseende väsentlighets- och riskanalyser, inklusive egenkontroller, på alla nivåer. Arbetet har emellertid inte kunnat prioriteras under våren på grund av den pågående pandemin.

Utredningstider inom individ- och familjeomsorgen

Nämnden bör se över sin styrning, uppföljning och analys avseende handläggningen av barn- och ungdomsärenden för att säkerställa att förhandsbedömningar och utredningar genomförs inom lagstadgad tid. Nämnden bör vidare se över och utveckla arbets sätt för att säkerställa att handläggningen genomförs enligt lagstiftning och stadens riktlinjer. Slutligen bör nämnden säkerställa tillförlitligheten i redovisningen av utredningstider genom att se till att registrering i verksamhetssystemet sker på ett korrekt och enhetligt sätt.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har under året genomfört kontinuerliga uppföljningar för att säkerställa att myndighetsutövningen sker enligt gällande lagstiftning. Resultat har redovisats och analyserats på chefsnivå och erforderliga förbättringar har genomförts vid behov. En förbättring, som har införts inom myndighetsutövningen, är bland annat medhandläggarskap i ärenden, kontinuerliga uppföljningar och förenklad dokumentation. Detta för att säkerställa att tiden för förhandsbedömningar och utredningar genomförs inom lagstadgad tid. Förvaltningen har även infört en tydligare struktur för dokumentation gällande utredningstider i stadens sociala system, så att redovisningen blir tillförlitlig. Förvaltningens medarbetare har uppmanats att rapportera om utredningstider av någon anledning inte har kunnat hållas. I de fall där en utredning har avslutats med bedömningen att det rapporterade inneburit en allvarlig risk för ett missförhållande eller ett allvarligt missförhållande har en anmälan gjorts till Inspektionen för vård och omsorg. Vidare avser förvaltningen att fortsätta utveckla arbetet med förenklad och förbättrad dokumentation. Workshops med medarbetare kommer hållas under året med fokus på genomförandeplaner, målformuleringar och uppföljningar.

Implementering av dataskyddsförordningen

Nämnden bör utveckla sin styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen. Vidare bör nämnden

informationsklassa sina informationstillgångar samt regelbundet och systematiskt inventera sina personuppgiftsbehandlingar.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har i samråd med sitt dataskyddsbud planerat att genomföra kunskapshöjande insatser avseende dataskyddsförordningen. Insatserna har inte kunnat prioriteras hittills under 2020 på grund av den pågående pandemin. Emellertid har besök av dataskyddsbudet i förvaltningsledningen bokats och kommer att utgöra grunden för planeringen av fortsatt utvecklingsarbete. Vidare har instruktioner avseende personuppgiftsincidenter förtydligats och förenklats och kommer att publiceras på förvaltningens intranät. Under förutsättning att verksamheterna till hösten har kunnat återgå till ett mer normalt läge kommer även arbetet med informationsklassning och inventering av personuppgiftsbehandlingar att upptas under hösten.

Synpunkter och förslag

Förvaltningens synpunkter och kommentarer redovisas under respektive rekommendation under rubriken Ärendet.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör

Avdelningschef

Bilagor

1. Revisionens årsrapport 2019 för Hässelby Vällingby stadsdelsförvaltning
2. Rutin om närstående medverkan

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2020-06-03